

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van IJsselstein
Overtoom 1,
3401 BK IJsselstein

IJsselstein, 7 september 2021

Betreft: advies Innovatieagenda WIL-Gemeenten.

Vorbereid door PSIJ-werkgroep leden: Martin Spanjers, Lennard de Kok en Theo Beijaard.

Geacht college,

Op 22 juli 2021 heeft u het PSIJ gevraagd advies uit te brengen over de
"Eindrapportage & Advies - Evaluatie Innovatieagenda WIL -Gemeenten 2019-2021".

1 september heeft het PSIJ hierover gesproken.

Door de cliëntenraad WIL is over deze eindrapportage een unaniem advies
uitgebracht dat het PSIJ overneemt. De volgende teksten zijn overgenomen uit dat
advies.

Scenariokeuze.

Het PSIJ kiest op dit moment uitdrukkelijk voor scenario C.

Essentieel hierbij is dat, bij een eventueel toekomstige overgang naar scenario D, eerst
een helder beleid moet worden vormgegeven m.b.t.:

1. Rol van partners en de samenhang met het beleid van WIL. Dit zijn zowel de lokale-
als bovenregionale partners zoals UWV en de UWT.
2. Baangarantie/ beschut werken
3. Zelfstandigen
4. Vrijwilligerswerk
5. Nuggers (niet uitkeringsgerechtigden)

De trend naar de nu ingezette decentralisatie (de lokale werkteams) is positief. De
integrale benadering werkt ook positief uit door de inzet vanuit de leefwereld en het
individuele maatwerk.

Maar WIL zit nog niet op een samenwerkingsniveau om de discussie over een stap
naar een vorm van lokale verzelfstandiging nu al te maken. Uit de rapportage blijkt
dat gemeenten elkaar gevonden hebben in een gezamenlijke aanpak. Het is van
belang deze nu effectief te "BORGEN".

Het PSIJ ziet ook bij een aantal decentralisatietrajecten een positieve ontwikkeling. Om vanuit deze positieve trends nu al van scenario C naar D te gaan is voor de Cliëntenraad en dus ook voor het PSIJ een brug te ver. De Cliëntenraad/ het PSIJ is er wel voorstander van om de decentralisatielijn door te zetten. Daarmee komt de uitvoering zo dicht mogelijk bij de klant te liggen. Vanuit bovenstaande moet nu de verdere invulling vanuit een centrale aansturing plaatsvinden.

Daarbij komt dat de integrale benadering van lokale werkteams - met onder andere het lokaal sociaal team - zijn invulling nog moet krijgen. Deze ontwikkeling is nog lang niet afgerond. Mede daardoor is scenario D op dit moment momenteel niet reëel en niet in het voordeel van de uitkeringsgerechtigden.

Utrechtse Werktafel.

In het rapport wordt onderkent dat de nieuwe beleidsinvulling er juist toe zou moeten leiden dat mensen met minder kansen op de arbeidsmarkt een betere uitgangspositie krijgen. In de ondersteunende toelichting op de scenariokeuze wordt een duidelijke knip gemaakt tussen de direct bemiddelbare en de mensen met een (iets) grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Juist de inzet voor direct bemiddelbare werkzoekenden zou de kansen voor het hele bemiddelingsbestand moeten versterken.

Het WGSP (werkgeversservicepunt) de poort en het daarin functionerende matchingsteam kunnen daarbinnen een cruciale rol vervullen. Met name door bij de werkgeversbenadering ook aandacht te hebben voor functiedifferentiatie, en de instroom van mensen met een zwakkere positie op de arbeidsmarkt (o.a. mensen die afhankelijk zijn van de baangarantieregeling). Hierdoor kan ruimte gecreëerd worden voor de mensen met een iets grotere of grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Goed contact met werkgevers is dan ook van essentieel belang. Het WGSP dient dan ook de spin in het web te zijn een duidelijke toegevoegde waarde. Daarbij kan worden samengewerkt met commerciële derden, maar de regie dient altijd bij het WGSP en dus WIL te liggen, om te voorkomen dat alleen de kasrijken worden bemiddeld naar werk.

Samenhang en samenwerking binnen de Utrechtse Werktafel is daarbij essentieel om centrale afspraken te kunnen maken met werkgevers en vacatures in beeld te krijgen binnen de arbeidsmarktregio. Hierdoor kunnen werkzoekenden ook kansen krijgen op een grotere arbeidsmarktregio. Een voordeel is ook dat dan op dit niveau afspraken gemaakt kunnen worden met - en over de inzet van de onderwijsinfrastructuur. In het rapport is een eerste aanzet gegeven maar moet nog verder uitgewerkt worden naar aanleiding van de huidige initiatieven binnen de Utrechtse Werktafel.

Samenvatting advies.

Voor een cliënt die zich aan de 'poort' meldt is zijn of haar positie bepalend voor de ondersteuning die de WIL en/of de gemeente zal geven. Een goede diagnose van die positie is hierbij noodzakelijk. Bijstand, schuldhelpverlening, bijzondere financiële regeling, bemiddeling naar (beschutte) werkplek, scholing, e.d.

Vervolgens moet een traject worden besproken en vastgesteld, hoe weer duurzaam aan de maatschappij en/of werk kan worden deelgenomen. Hierbij dient optimaal gebruik te worden gemaakt van alle bestaande wet- en regelgeving en de daarbij behorende financiële middelen. Per gemeente moet worden besloten of en welke extra (financiële) middelen naast de bijdrage aan de WIL hiervoor nodig zijn.

In de eindrapportage komen bovenstaande zaken grotendeels terug. Maatwerk is bepalend geworden en loopt als een rode draad door de doelstellingen en aanbevelingen. Duidelijk wordt gesproken over de inzet op "Veelkleurige bijstand: maatwerk en gelaagdheid". De kansrijke heeft advies en ondersteuning nodig vanuit de 'poort'. Anderen hebben extra ondersteuning nodig van het lokale werkteam en/of partners zoals Pulse, Wess, Stichting leergeld, Werkwijss, e.d. In een aantal gevallen ook van het sociaal team en jeugdteam. Dan is een samenhangende benadering nodig zoals nu in de netwerkaanpak wordt ontwikkeld.

In 2019 is een traject in gang gezet om de samenwerking te verbeteren door het inzetten van het lokale werkteam, de innovatieagenda. Die samenwerking en samenhangende benadering van lokale werkteams - met onder andere het lokaal sociaal team en jeugdteam - moet zijn invulling nog krijgen. Deze ontwikkeling is nog lang niet afgerond.

Ook het werkgeversservicepunt (onderdeel van de WIL) maakt een sterke verandering door. Deze gaat in de arbeidsmarktregio Utrecht samenwerken met de andere werkgeversservicepunten onder de naam Utrechtse Werktafel (UWT). De wet SUWI 2021 is hiervoor de basis. Ook hieraan dient invulling gegeven te worden met projecten als 'Perspectief op Werk', het versterken van de werkgeversservicepunten, 'Midden Utrecht Werkt Door' en het 'Regionaal Mobiliteitsteam'. Het gaat er om helder te krijgen welke banen er beschikbaar zijn, vacatures, komende vacatures, welke scholingsmogelijkheden en programma's beschikbaar zijn en welke er gaan komen. Het matchingsteam van het werkgeversservicepunt die werkzoekenden en werkgevers bij elkaar brengt speelt een steeds grotere rol.

Het is duidelijk dat de WIL, het lokale werkteam en de Utrechtse werktafel goed moeten samenwerken. Al die trajecten zijn in gang gezet maar nog lang niet afgerond. Er moeten nog veel afspraken worden gemaakt en beleid worden ontwikkeld.

Om al die genoemde redenen adviseert het PSIJ te kiezen voor het scenario C. Dat betekent één centrale aansturing door de WIL en geen versnippering. Dat betekent ook dat voordat naar het voorgestelde scenario D wordt overgegaan:

- Aanstellen van gebiedsmanagers.
- Samenwerking verbeteren met UWV en UWR met actuele kennis van de ontwikkelingen op de lokale- en regionale arbeidsmarkt.
- Beleid gevormd wordt op
 - Rol van partners en de samenhang met het beleid van WIL. Dit zijn zowel de lokale- als bovenregionale partners zoals UWV en de UWT.
 - Baangarantie/ beschut werken
 - Zelfstandigen
 - Vrijwilligerswerk
 - Nuggers (niet uitkeringsgerechtigden)
- Vooralsnog te kiezen voor scenario C,
- Vervolgens te evalueren op alle hier genoemde onderwerpen.
- Te onderzoeken wat de toegevoegde waarde is van scenario D als scenario C volledig is ingevoerd.

Wij hopen met dit advies ook het standpunt van het PSIJ duidelijk gemaakt te hebben.

Met belangstelling zien wij uw antwoord tegemoet.

Vriendelijke groet, namens het Platform Samenleving IJsselstein
A. Kwakkel, voorzitter

